



תשורה



קובץ מכתבים מהרבי
ומכתבי המזכיר ר' יחזקאל (חאטשע) פייגין
בקשר לחתונת בתו הצעירה של אדמו"ר הרי"צ

תשורה משמחת החתונה של

אשר זעליג וחייה מושקא ברנד

ג' אלול ה'תשפ"ג - שנת הקהל

תוכן העניינים



5..... פתח דבר

8..... מכתבים שקיבל מהרבי סב החתן הרה"ח ר' מאיר יהודה לייב שיחי' ברנד (בר).

18..... מכתבים שקיבל מהרבי סב החתן הרה"ח ר' צבי שיחי' משי-זהב.

24..... סב הכלה ר' מנחם דניאל לפידות ולצידו אם הכלה אצל הרבי.

25..... מכתבים שקיבל מהרבי סב הכלה הרה"ג ר' אברהם מיכאל שיחי' הלפרין.

29..... מכתבי מזכירו של אדמו"ר הרי"צ בקשר לחתונת בתו.

• פתח דבר •

ליום כלולת צאצאינו החתן התמים מ' אשר זעליג שיחי' עם ב"ג הכלה המהוללה מ' חי' מושקא תחי', הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק ב"תשורה"; על יסוד המנהג שהונהג בחתונת הרבי, ונתפשט בתפוצות אנ"ש. בתוך ה"תשורה":

- מכתבים מהרבי להסבים של החתן והכלה.
- תמונות.
- מכתבי המזכיר הרה"ח ר' יחזקאל (חאטשע) פייגין בקשר לחתונת הרבנית מרת שיינא בתו הצעירה של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ.

יצויין כי רוב החומר המתפרסם בחוברת זו הינו פרסום ראשון.

זכינו, ומפועלו העצום בשדה החינוך של סב החתן הרה"ח ר' מאיר שיחי' ברנד ישנם התייחסויות רבות של הרבי, את חלקם הבאנו בחוברת זו יחד עם טעימה מזכרונותיו הרבים מהמשפיע הרה"ח ר' שלמה חיים ע"ה קסלמן מזמן לימודיו אצלו בישיבה (אשר חלקם כבר הועלו על הכתב) בליווי תמונות.

ויהי רצון אשר משמחת החתן והכלה נזכה בקרוב ממש לחגיגת הנשואין בין הקב"ה וכנסת ישראל בביאת משיח צדקנו ומלכנו נשיאנו בראשנו.

תודתנו המיוחדת נתונה ל: הרה"ח ר' אהרן לייב שיחי' (בהרש"ב) ראסקין, הרה"ח ר' שניאור זלמן שיחי' משי-זהב, הת' מענדל שיחי' ברנד ומוטי שיחי' ברנד - על השתתפותם ועזרתם בהמצאת ועריכת החומר.

משפחת הלפרין
בואנוס איירס ארגנטינה

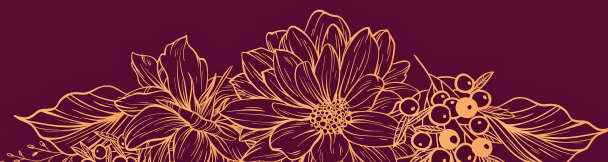
משפחת ברנד
נתיבות ארה"ק

ג' אלול ה'תשפ"ג - שנת הקהל



מענות מהרבי לסבי המשפחות

בליווי צילומים ותמונות



דד 3 (קד)
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

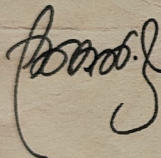
מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ. י.

ב"ה, שלהי אלול, ה'תשי"ג.
ברוקלין, נ. י.

האברך מאיר יהודה לייב בן רבקה
רחל

שלום וברכה!

הפ"נ שלו נחקבל.
ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו
ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
לו ברכתי, ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה
ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה לה"ה ביראת שמים


בשלהי שנת תשי"ג, סב החתן הרב מאיר ברנד (בר) שיחי' נבחן אצל מנהלה הרוחני של ישיבת תומכי תמימים המרכזית ב'פרדס' בלוד, הרב אברהם ע"ה מאיאר (דרייזין), על מנת להיכנס ללמוד בישיבה לקראת שנת הלימודים הבאה, תשי"ד. מאיר הצעיר דיווח על כך לרבי, וקיבל בחזרה מכתב ברכה לקראת השנה החדשה.



// מוקף בעיגול: בישיבת תומכי תמימים המרכזית ב'פרדס' בלוד //

בראנד- לוד
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ביה"י אלול תשי"ד
ברוקלין

האברך מאיר יהודא לייב שיחי'

שלום וברכה!
במענה על הודעתו מיום הולדת שלו, הנה יהיר
מהשי"ת שחיי שנה זו שנת הצלחה אצלו בלימוד תורת הגולה
ותורה החסידות, וקיום המצות בהידור, ויסודם-בעבודה החפלה.
וכל הנ"ל במסירה ונתינת הדרושה.
בברכה לת"ת ביראה שמים ולכוה"מ

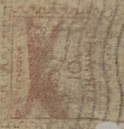
Handwritten signature



NO POSTAGE
NECESSARY
IF MAILED
IN THE
UNITED STATES

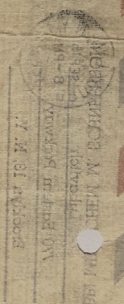
LETTER

PAID
BY ADDRESSEE



10/15/54
LUBAVITCH, N.Y.

VERBODEN
TOEGELIJD



FIRST FOLD

כעבור שנה, כתב מאיר לרבי ביום הולדתו, וקיבל מהרבי מכתב ברכה שבו מודגשת החשיבות של עבודת התפלה.



// מוקף בעיגול: הרב מאיר ברנד (בר) //

לרקוד את ריקוד ה"הורה"...

פעם אחת עמדתי יחד עם כמה בחורים (ביניהם זעליג פלדמן ע"ה, שלום לייב אייזנבך ועוד אחד) וניגש אלינו המשפיע ר' שלמה חיים קסלמן ע"ה ושוחח עמנו על האימרה "מי שיש לו חוש בחסידות יש לו חוש בנגינה" ואמרתי לו שאני לא רואה כך. ר' שלמה חיים הגיב: "פרא אדם אצלך זה יורד גם ברגליים"...



ר' מאיר ברנד שיחיי בריקוד קאצקו

מספר הרב מאיר ברנד (בר):

כשנכנסתי ללמוד בישיבה בלוד (ב'פרדס') הריקוד הנפוץ בשיא השמחה היה: יד על כתף חבירו ורקדו בצורת רולטה.

כשהגעתי לישיבה הייתי רוקד "קדצ'קה" (מילה בערבית). ריקוד זה כונה 'ריקוד ירושלמי'.

בזמנו, הבוגרים התחילו להתחתן גם עם משפחות לא חב"דיות, ולימדתי את הבחורים

בראנד-ירוש"ו
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה י"ח סנתס-אב השי"ח
ברוקלין

האברך מאיר יהודה לייב שיחי

שלום וברכה!

במענה על הודעתו מיום הולדת שלו, ביום ההולדת. בודאי ינהג כמנהגי אנ"ש בזמן האחרון ויה"ר מהשי"ח שחה"י שנת הצלחה אצלו בלימוד התורה וקיום המצוות בהידור ובעזרת החפלה, ויבשר טוב בגשמיות וברוחניות.

בברכה לה"ח ביראת שמים
בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכ"ר

בודאי שומר שלשת השיעורים השונים לכל נפש שמחקנה כ"ק מו"ח אדמו"ר שחומש ההלים וחניא, ועכ"פ יעשה כן ככאן ולהבא.

AMIT DE BELL
LE SPALLATO
MONTREUIL
PARIS

VERBOODEN
VIA TELEF.

בשנת תשח"י, ביקשה הנהלת הישיבה ממאיר לשמש כמדריך לתלמידים שעלו ממרוקו. בשלב מסויים מאיר לא רצה להמשיך בעבודה זו, וציין זאת במכתבו לרבי ביום הולדתו.

במענהו, לא התייחס הרבי במישרין לענין זה, אלא עורר על שמירת שלשת השעורים של חת"ת.

בחורים מישיבת
נחלים; ובחורים
מישיבות: פונביטש,
סלבודקה ועוד.

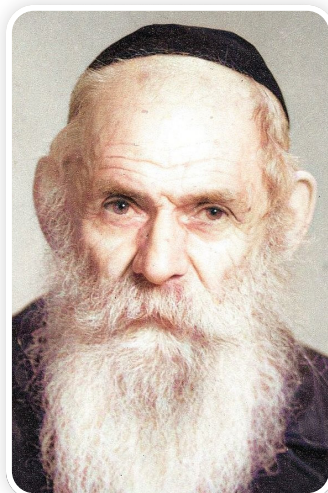
אחר חצות הלילה
כשהשמחה רבתה,
קרא המשפיע ר'
שלמה חיים: "מאיר
ברנד, בא נעלה על
השלחן!" ורקדתי
יחד עם המשפיע את
ריקוד הקדצ'קה.

והשמחה היתה
פורצת גדר...

עוד מספר: בשנת
תשט"ו חגגו הישיבה
ב'פרדס' בלוד את
חג הגאולה י"ט כסלו
בליל כ' כסלו.

סידרו את כל
השלחנות לשולחן
אחד ארוך וכולם
ישבו מסביב.

האורחים שהגיעו
להתוועד היו הרב
יעקב לנדא - רבה
של בני ברק; ר'
שמואל חפר עם



// ר' שלמה חיים קסלמן ע"ה //



// משמאל: בשנות לימודיו בישיבה //

בראנד - ירושה"ו
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, יג' אד"ש תשי"ט
ברוקלין

האכרך מאיר יהודא שי'

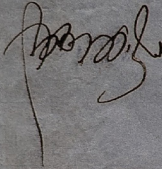
שלום וברכה!

כמענה למכתבו מו" אד"ש, בו כוחבאיזה פרטים כמה
שהתנה בין שני הצדדים.

ומהנכון שיתענין ע"ד משרה קבועה בבתי ספר הרשת,
או בשייבך חב"ד דלוד.

והשי"ת המשגיה בהשגחה פרטית על כאו"א ינחהו בטוב
לפניו בטוב האמיתי,

וכמו שהיו התנאים בשעה טובה ומוצלחה ימשכרו
במז"ס ככל הענינים מכאן ולהכא.

בברכה מזל טוב


בחורף שנת תשי"ט חלה אחד מהר"מים בישיבה בלוד, הרב צבי הירש מאליק ("הירשל מאלצייק"), ומאיר מילא את מקומו בשעות שלפני הצהריים, ולאחר הצהריים המשיך ללמוד בישיבה.

בחודש אדר באותה שנה, מאיר נהיה חתן.

לקראת החתונה שאל מאיר את הרבי בין היתר במה להתעסק לאחר החתונה, וקיבל תשובה להתעניין במשרה בתלמוד תורה או בישיבה בלוד.



// אסיפת מנהלים ברשת. יושבים משמאל לימין: ר' מרדכי אלפרט, ר' אהרן טננבוים, ר' מאיר ברנד, ר' נפתלי רוט, ר' משה סלונים ור' אליהו זילברשטורם //



// משמאל לימין:
ר' עקיבא פרידמן,
ר' מאיר ברנד שיחי,
ר' יעקב מינסקי
ור' שמריי חן //

בראנד-רושח"ו
 RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקווי
 ברוקלין, נ. י.

ביה, כ"ה המז' חש"ט
 ברוקלין

האברך מאיר יהודא ליב שי' ש"י

שלום וברכה!
 במענה למכתבו מכת"א המז'ו, בו כותב בהנוגע לעניני
 ישיבת חרות אמח.

ובכגון דא מובן שהחלטתה היא להנהלה על אחר דוקא, ומוכרחני להוסיף שזוהי שכותב אודות משרת מורה ברשת והקורס למורים, אינו מתקבל, ובפרט שמלאכה זו היא מלאכה שמים המקרבת את לב בני ישראל לאבינו שבשמים, ואין לך חלק יפה מזה, ובפרט כפי המשוער, השערה קרובה לודאי, דוקא ענין החינוך אה"י כלי טובה לפרנסת גשמיית כפשוטה ומשכורת מספיקה, והשי"ת המשגיח על כאו"א בהשגחה פרטית, ינחהו בטוב לפניו בגשמיות וברוחניות גם יחד.

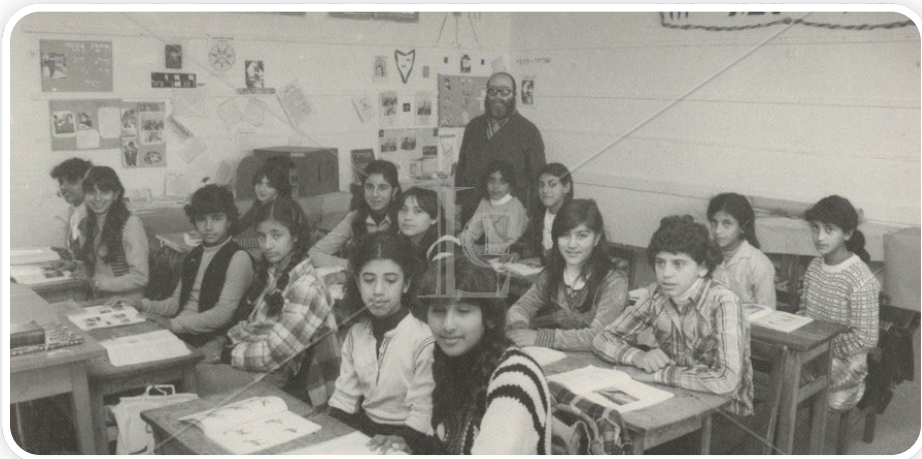
בברכה לבשו"ט

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
 מ. ז. ל. ק. י. י. י.
 מזכ"ר



בהמשך להוראת הרבי במכתב הקודם, כתב מאיר לרבי שאינו מצליח להתקבל להיות מורה ברשת בתי ספר חב"ד בגלל שלא עבר קורסים ואין לו תעודות וכו', ובישיבה כבר לא צריכים אותו בגלל שהרב מאליק כבר הבריא, ובעקבות כך הוא רוצה ללמוד בכולל צמח צדק בירושלים.

אך ממענה הרבי הבין מאיר שמקומו בשדה החינוך, ואכן שימש כמחנך ומנהל במשך שנים רבות גם ברשת בתי ספר חב"ד וגם בישיבת לוד.





כשהרה"י ר' צבי משי זהב שליט"א עבר בעת חלוקת דולרים אצל הרבי, הציגו הרב גרונר בפני הרבי ואמר: זהו משי זהב מירושלים.

ונתן לו דולר נוסף באומרו: "זאָל זיין בשורות טובות פאַר די גאַנצע משפּחה, געבן אף צדקה אין ארץ הקודש"] = "שיהיו בשו"ט לכל המשפחה, תתנו זאת לצדקה בארץ הקודש".

כאשר ביקש ברכה להוריו ועבור המשפחה שיהיו בריאים, אמר הרבי בחיוך: "משי זהב איז דאָך אַ גרויסע משפּחה דאָרטן! משי זהב איז דאָך אַ סימן אויף אַ מנין אידן"] = "משי זהב היא הרי משפחה גדולה שם! משי זהב הרי זה סימן על מנין יהודים".

משי זהב- ירוק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מונחם מוענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי הסליחה ה'תשכ"ה
ברוקלין, נ. י.

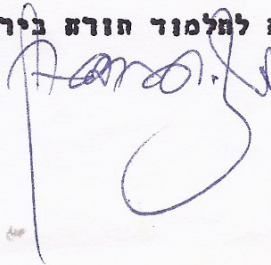
האברך צבי שי'

שלום וברכה!

הפ"נ שלו נתקבל.

ולקראת השנה החדשה, שנה השבע שנה
השמיים, הבאת עלינו ועל כל ישראל לטובה
ולברכה, הנני בזה להביע לו ברכתי, ברכה
כהיבה וחתמה טובה לשנה טובה ומתוקה
בגשמים וברוחניות.

בברכה לתלמוד חודש ביראה
שמים



משי זהב ירוש"ל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ח, ט' ניסן תשכ"ו
ברוקלין

האבנך הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מה צבי שי

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות קשו"ת שלו עם
ב"ג ה"י בשעה טובה ומוצלחה,

הנה ית"ר מחשי"ת שיהי' בשעה טובה
ומוצלחה ולבנין עדי עד על יסודי התורה והמצוות
כפי שהם מוזארים במאור שבתורה זוהי תורת התמידות.



בברכה מזל טוב
ולתה"פ כשר ושמה

משי זהב ירוה"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ד מנ"א השכ"ו
ברוקלין

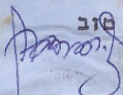
האברך הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה צבי שי

שלום וברכה

במענה על ההודעה מקביעות זמן החתונה
עם ב"ג חי' ליום ז' אלול הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב
מזל טוב ושחתי בשעה טובה ומוצלחה ויבנו בית
בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה כפי
שהם מוקרים במאור שבתורה זוהי תורה החסידות.

בברכה מזל טוב
מזל טוב



נ.ב. הפ"נ יקרא בעת רצון על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר
יצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

משי זהב ירוה"ז

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

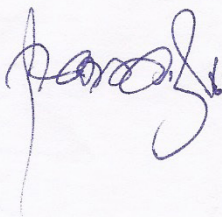
ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ. י.

חוו"ת אי"א נו"נ וכו'
מה צבי שי

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל
כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
ברכה, לו ולכל אשר לו, ברכה כהיבה
וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמי
וברוחניות.

ב"ה (משי)

בברכה


תנה 3 חל ארוה

// ברכה לשנה החדשה - ימי הסליחות ה'תשכ"ז
והוספה בכתי"ק = הפ"נ נתקבל //

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מחזם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, כ"ח שבט, ה'תשל"ו
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר אני קבלת ה"פ"נ, והשי"ת ימלא משאלות לבבו לטובה ולברכה.

וכיון שהנהגה בחיי היום-יום מתאים לרצונו של השי"ת זהו הצנור והכלי לקבלת ברכות ה', הרי מובן שכל הוספה בעניני תורה ומצוותי' מוסיפה בברכותיו בכל המצטרך, אף על פי שציוויי ה' מוכרח לקיימם מצד עצמם גם שלא על מנח לקבל פרס.

ובענין שהזמן גרמא, בקשר ליו"ד שבט, יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר, שעל ציון שלו יזכירוהו בחפלה, בודאי שעל כאו"א מאתנו להתבונן איך שעל ההילולא הקדיש ימי חייו להזקק והפצת התורה והיהדות, בלי פשרות, ובמסירת נפש ממש. ומעשה עיקר, שהתבוננות תביא להוספה בהתמצות כאו"א ולכת בדרכיו, ובפרט שעל ההילולא עומד לימינם של כל ההולכים באורחותיו וממשיכים בפעולותיו, וברכתו מלווה אותם להצליח בזה וגם בעניניהם הפרטיים, בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בברכה להצלחה ולבשורות טובות
בכל האמור

נ.ב.
בסח משתתף (וישתתף ביתר שאח) בהמבצעים, וה' יצליחם.

כן בסח שומר על שלשת השיעורים השוים לכל נפש בחומש תהלים ותניא,
ועכ"פ יעשה כן מכאן ולהבא.



// סב הכלה ר' מנחם דניאל לפידות שיחי' ולצידו אם הכלה ודוד הכלה
הרב אוריאל לפידות שיחי' שליח הרבי לעיר מנדוסה ארגנטינה,
// אצל הרבי בחלוקת דולרים

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"א ניסן ה'תשמ"א
ברוקלין, נ. י.

הרה"ג הווי"ח אי"א נו"נ
עוסק בצ"צ כו" מו"ה
אברהם מיכאל שי'

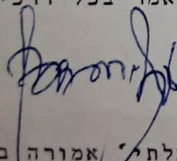
שלום וברכה!

מכ" (והמצו"ב) נחקבל.

ולקראת חג המצות, זמן חירותנו, הבא
עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה להביע
ברכתי לחג כשר ושמח ולחירות אמתית, חירות
מדאגות בגשם ומדאגות ברוח - בכל דבר המעכב
עבודת ה' בשמחה ובטוב לבב.

ולהמשיך מחירות ושמחה זו בימי כל השנה
כולה.

ובפרט שעבודת השם, כמצווה עלינו בתורתנו
תורת חיים, הרי היא בכל עניני האדם ובמשך כל
היום וכל הלילה, וכמו שנאמר בכל דרכיך דעהו.



בברכת החג

ה"ח על הברכות, וכבר מלתי אמורה בתוה"ק:
ואברכה (ה' מקור הברכות) מברכתך בברכתו של
הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר.

ב"ה, יג' אייר תשכ"ג

ברוקלין

הווי"ח אי"א נוי"נ וכו' הרב אברהם מיכאל שי

שלום וברכה!

נעם לי לקבל מכתבו בבשורה הטובה אשר נבחר לשמש בקדש לרבה של
עתלית והסביבה.

ויהי רצון אשר יקיים התפקיד הכי נעלה אשר הוטל עליו לנהל ק"ק בדרך
המלך הוא מלכו של עולם ועד לחיי היום יומים ועד למעשה כי המעשה הוא
העיקר, ואם ריש גרותא משמיא קא ממני ליי עאכו"כ רב בישראל ובארץ
הקדש אשר עיני ה"א בה מראשית השנה ועד אחרית שנה.

והרי מקודם להטלת תפקיד ניתנים מלמעלה הכחות והיכולת המלאה
למלאות התפקיד בשלימות, והובטחנו הבא לטהר, וידוע דיוק רבנו הזקן –
אשר השנה היא שנת המאה וחמשים שנה להסתלקות הילולא שלו – לטהר
גם אחרים, מסייעין לו.

בברכת הצלחה בעבודתו בקדש ולבשו"ט בכל האמור.



ג

הרב אברהם מיכאל: הלפרין, ירושת"ו.

המעשה הוא העיקר: אבות פ"א מי"ז.

ריש גרותא משמיא קא ממני ליי: ברכות נח, סע"א. וש"נ.

ובארץ. . אשר עיני ה"א בה גו': עקב יא, יב.

והובטחנו הבא לטהר. . מסייעין לו: יומא לח, סע"ב. וש"נ.

דיוק רבנו הזקן. . לטהר גם אחרים: ראה לקו"ת דרושי שמע"צ פת, ב ואילך.

מכתב לסב הכלה הרה"ג אברהם מיכאל הלפרין שליט"א לאחר שנבחר לרבה של עתלית. המכתב שהרבי כתב ביי"ג אייר שנת תשכ"ג לא הגיע בזמנו לידי הסבא שיחי' עד אשר אחד מבני המשפחה גילה אותו בשנים האחרונות כפי שהוא מודפס לפנינו.

מעניין ביותר שהרבי בהערות למכתב מביא את מאמר חז"ל: "הבא לטהר.... מסייעין אותו" ואת דיוק אדמוה"ז ... לטהר גם אחרים.

וכידוע פועלו הרב של הסבא שליט"א בבנין מקוואות בארץ ובתפוצות.

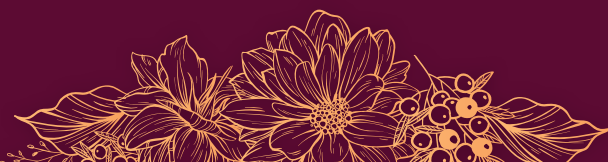


// בחלוקת דולרים //



מכתבי המזניר הרה"ח ר' יחזקאל פייגין

בקשר לחתונת בתו הצעירה של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ



מכתבי המזכיר הרה"ח ר' יחזקאל פייגין הי"ד¹ שכתב בקשר לחתונת הרבנית וכו' מרת שיינא², בתו הצעירה של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ, עם החתן הרה"ח וכו' ר' מנחם מענדל הכהן הארענשטיין³ הי"ד.

1 מכתביו הולכים ונדפסים בסדרת הספרים "הרי"ף" - בעריכת הרב אהרן לייב (בהרש"ב) ראסקין שיחי'. ותודתינו נתונה לו.

2 נולדה בליל ש"ק שמות כ"א טבת, תרס"ד. הובלה לכבשוונות בטרבלינקא, ע"י הנאצים ימ"ש, ביום ב' דראש השנה תש"ג (ראה ספר המאמרים תשי"א ע' 106).

3 בן הרה"ח ר' משה הכהן והרבנית מרת חי' מושקא בת כ"ק אדמו"ר מהר"ש. הובל לכבשוונות בטרבלינקא, ע"י הנאצים ימ"ש, ביום כ"ה מרחשון תש"ג (ראה ספר המאמרים שם).

• הקדמה •

במכתב מיום ל' שבט תרצ"ב כותב הרי"פ, ש"אצל בתו של כ"ק, מרת שיינדיל תחי', נגמר . . ענין שידוך להצלחה עם בן דודו של כ"ק, הר"מ שי' הארנשטיין".

בל"ג בעומר תרצ"ב התקיימה קישורי ה'תנאים'.

בעת ה'תנאים' אמר כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ את המאמר ד"ה שיר המעלות הנה מה טוב⁴.

מקום החתונה נקבעה להיות בעיר לאַנדוואַראָו שבמדינת פולין.



// הרי"פ פיגין //

הסיבה שהחתונה הייתה במקום זה כותב כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ⁵: "ומפני ההגבלות עכשו בהנוגע לגבולין ותעודות, הגבלנו מקום החתונה על אם הדרך, בהתחנה לאנדוואראווא במדינת פולין".

ובמכתב הרי"פ מיום ט' אייר תרצ"ב: "וחשבו אדות ריגא, אבל לא הי' יכול לבא מסיבת שהמחותן אינו יכול לבוא לריגא"⁶.

כמה ימים לפני חג השבועות הגיע כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ללאַנדוואַראָו.

ביום א' וב' דחג השבועות אמר שתי מאמרים ד"ה וספרתם לכם וד"ה ויאמר משה⁷.

החתונה התקיימה ביום השלישי יו"ד סיון, תרצ"ב.

4 נדפס בספר המאמרים תרצ"ב ע' שנה ואילך. דברי כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ בעת סעודת התנאים - נדפסו בספר השיחות תרצ"ב ע' 46 ואילך.

5 אגרות-קודש חלק ב ע' תיז.

6 הוריו של החתן גרו באוטבוצק, פולין.

7 נדפסו בספר המאמרים שם ע' שסה ואילך.

• נגמר השידוך להצלחה •

ב"ה יום ל' לחדש שבט תרצ"ב

אל כבוד ידידי הנכבד והנעלה וו"ח אי"א הרה"ג הנודע לשם תהלה מוהר"ר ישראל שי' דזייקאבסאן.
ברוקלין.

שלום וברכה.

. . . ועתה אדבר עמך עוד ענין אחד לע"ע בינך לבין עצמך, והוא, כי אצל בתו של כ"ק, מרת שיינדיל תחי', נגמר (לע"ע כפה"ג בדבורים, כי כמדומה קשורי תנאים לא היו⁸) ענין שידוך להצלחה עם בן דודו של כ"ק, הר"מ שי' הארנשטיין.

והנה ע"ד זמן החתונה עדיין אין ברור, חשבו אדות תחילת ניסן, אך עדיין ספק מסיבות שונות, וגם אין ברור עדיין מקום החתונה, וע"כ רוצה כ"ק שלע"ע לא יהי עדיין פרסום בזה, יכול להיות אפשר גם באדר שני. והנה אם יהי באדר שני, כמובן אין שייך אז דברי מכתבי בזה, אבל להיות כי יכול להיות, וקרוב שתהי' בתחלת ניסן, הנה לדעתי ראוי הדבר אשר יסודר הענין באופן וסדר מסודר.

בדבר שלוח ההזמנות להחתונה, לבד אשר במצב ההוה מוכרח עכ"פ לטכס איזה עצה על ההוצאות ע"ז, אשר הנני מקוה אשר בסידור הדבר בשלוח ההזמנות יהי' מזה תוצאות לפועל, הנה בכלל הנני חושב אשר תועלת גדולה יהי' מזה בכלל שזה פועל קירוב הדעת להנשלה, ואם לא עכשיו יוכלו בכלל לדבר אתו לימים באים.

וע"כ הנני חושב, אשר לבד אלו אשר במשך הזמן השתתפו בנתינה על מעמד, ולדעתי גם על תומכי תמימים, ודאי ראוי ומוכרח שיושלח להם מכתבי הזמנה, אשר אם כי אין לי אדרעסתיהם, הנני חושב לשלוח לכ"א ע"י הגבאי הנאסף על ידו, ואגב יהי' ביכולת הגבאי התמידי לעוררו במעט אשר מהראוי לזמן הזה

לבא במתנה מיוחדת, ולא להעמיס כ"א כפי האפשרי, שקל או שנים או שלשה והדומה, כ"א לדעתי אפשר הי' כדאי להרבות בשלוחי הזמנות כפי האפשרי, היינו פשוט לכל מתפללי נוסח אר"י, וגם לדעתי הי' ראוי אשר יהיו מכתבים כללים לכל בתי כנסיות נוסח אר"י. ולבד שזהו קירוב כללי, הנה אפשר יהי אפשרית לעורר את הביהכ"נ שהחובה עליהם לבא ג"כ בתור מתנה, כמו שהי' נהוג בימים מקדם, אשר בעת החתונה בבית רבותינו, היו לבד היחידים, היו כל עיר ועיר שולחים בתור הניק' דרשה געשיינק'. לפי"ע וע"כ ראוי אשר בהתקבל מכתבי תקרב להעבודה לסדר רשימה מסודרת בענין זה הן מיחידים והן מהבתי כנסיות.

והנה אם כי כללות הענין הוא בסוד, בכ"ז הנני חושב אשר ליחידים אכתוב מזה כמו להר"א סימפסאן שי¹⁰, להרש"א קזרנאווסקי¹¹, ואפשר גם להרב לאקשין¹²,

9 דרשה געשיינק: = מתנת-נישואים.

נתינת 'דרשה געשאנק' [דורון-דרשה] הוא ע"פ מנהג ישראל ומאמרי רז"ל. וראה זח"ג (צו, ב. לכלה מכולהו). תוד"ה האחין (ב"ב קמד, סע"ב. לחתן משושבינין). זח"א (קמט, א. לחור"כ מהנהנין מסעודה). ובלקו"ת ס"פ נשא - 'אגרות-קודש' כ"ק אדמו"ר שליט"א חלק ז ע' סח. חלק יד ע' תמה.

א. וז"ל: ככלה דכלהו מזמנין לה מאנין וחולקין ותכשיטין.
ב. וז"ל: כך הי' מנהג כשהאב היה עושה חופה לבנו היו שושבינים מביאין דורונות לכבוד החופה ונותנין לבנו.
ג. וז"ל: אורחא דילן דכל אינון דאכלי לפתורא דחתן וכלה כלהו יהבי נבזבזן ומתנן לון.
ד. כט, א. וז"ל: וכן הוא הענין שנותנין מתנה לכבוד חתן וכלה, לפי שנעשה יחוד חדש, כי חתן חות דרגא וכלה כלתה נפשי ממטה למעלה, והם שני הפכים שמתייחדים, וכדי להמשיך יחוד חדש כזה צריך להמשיך תחלה בחי' כבוד שהיא תוספת הארה בבחי' מקיף.

10 הר' אליהו סימפסון. נולד ר"ח תמוז תרמ"ט. למד בישיבת 'תומכי-תמימים' בליובאוויטש. מגדולי חוזרי דא"ח אצל כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע בליובאוויטש. משנת תרפ"ג רב בניו-יורק. ממייסדי 'אגודת התמימים' בארצות-הברית ומפעילי 'אגודת חסידי חב"ד' בארצות-הברית. משנת ה'ש"ת ואילך - ממזכירי כ"ק אדמו"ר מהווי"צ נפטר נר ה' של חנוכה תשל"ז

11 הר' שלמה אהרן קזרנובסקי. נולד בשנת תרנ"ז. למד בישיבת 'תומכי-תמימים' בליובאוויטש בשנות תרע"א-תרע"ז. בשנת תרפ"ו היגר לארצות-הברית ושימש כרב בבית הכנסת 'עין יעקב' ברוטשסט, ניו-יורק. משנת תרפ"ט ואילך שימש כרב בקהלות 'בני יצחק' ו'תפארת ישראל' בשכונת בנסנהוירסט בברוקלין. בשנת תרצ"ץ מינה אותו רבינו כאחד משלשת ה'רועים' (משפיעים ומדריכים) בחברת 'אחות התמימים'. נפטר ז' מרחשון תשמ"ג.

12 הר' מנחם מענדל יהודא ארי' לייב לאקשין. נולד בשנת תרל"ג. בצעירותו שימש כרב בעיירה קרוואיראג. בשנת תרפ"ד הגיע לארצות-הברית ומאז שימש כיו"ר 'אגודת חסידי

כי כשיודע שכתבתי ואליו לא כתבתי, מובן שיהי' אי נעימות, והצדק יהי' אתו. בכל אופן הנני חושב אשר אי"ה תעשה תעמולה בזה אי"ה.

. . . בדבר הזמנות להחתונה, אגב תתבונן, ותעשה רשימה גם מאלו אשר אינם מאנ"ש כהיו עומדים בעת היות כ"ק במחניכם בקירוב, כמו למשל יחידים ואיזה ארגאניזאציעס, כמו היאנג איזרל, וכן האדמורים, אשר מכל זה הי' נכון שיהיו האדרעסין שלהם, ויושלח להם או ע"י אגודת חב"ד. בבקשה להשיב תיכף על מכתבי כל הפרטים.

אודות גיסינו א"א שי' כתבתי לך כבר בפרטי וכעת הנני שולח לך מכתבו בכלל וגם מה שכותב בזה אודות החמשה ועשרים שקל הוא לקח את זה אצל ר' שלמה תומארקין ע"מ שישלמו פה לחתנו ר' דובער שי' חאסקינד. על פרטי השאלות עדיין לא קיבלתי מענה מכ"ק כי רוצה להשיב דוקא בעת המענות על יתר המכתבים המתקבלים.

ידידך הדו"ש ומברכך בכט"ס
יחזקאל פייגין

• סידור רשימת מוזמנים לחתונת בת רבינו •

ב"ה יום כ"ח לחדש ניסן תרצ"ב,
ריגא

אל כבוד ידידנו הנכבד ונעלה ווי"ח אי"א מוהר"ר חנוך הענדיל שי' האוולין,
ירושלם ת"ו.

שלום וברכה.

אתכבד בזה לבשרו בכי טוב, כי בקרוב תהי' אי"ה החתונה של בתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א מרת שיינדיל תחי'. הזמן והמקום עוד טרם מוגבל, אבל קרוב

הדבר כי תהי' אי"ה בשעטו"מ בחודש סיון הבעל"ט.

ובכן הנני בזה בבקשתי לכ"מ שי' כי יסדר נא לפני רשימה פרטית (היינו שמותייהם וכינוייהם ואדריסתם) של כל אלו מאנ"ש שי', וגם אלו אשר משער כי צריך גם למו לשלוח הזמנות להחתונה מכל המדינה. ובבקשה להזדרז בשלוח הרשימה הנ"ל אלי לפה בהקדם האפשרי, למען יגיע למו ההזמנה בטרם מועד. מובן אשר אלו שאינם מאנ"ש יציין בצדם, למען אדע איך להתנהג בזה.

ודבר יתר הענינים אכתוב לו אי"ה באלו הימים מכתב, ואת זה הנני ממהר לשלוחו אשר יתקבל אליו בהקדם כאמור.

ידידו הדו"ש מכבדו כרו"ע

יחזקאל פייגין

בטח לע"ע כמובן יהי' בלי פרסום הדבר.

• אי"ה ביום י' סיון תהי' חתונת בתו הצעירה של כ"ק למז"ט •

ב"ה יום ט' לחדש אייר תרצ"ב

אל כבוד ידידי הנכבד והכי נעלה הרה"ג הנודע לשם תהלה וו"ח אי"א מוהרר"י שי' דזייקאבסאן.
ברוקלין.

שלום וברכה.

. . . ועתה על של עתה באתי, הנה אי"ה ביום י' סיון תהי' חתונת בתו הצעירה של כ"ק למז"ט, וכפי שתראה בהמכתב השלוח בזה, והנה ידידי בזה אבקשך לקרא מכתבי במתינות ובעיון, און אריין טראכטין אין דעם ענין, תוכל לצייר המצב של כ"ק, אַז ער דאַרף חתונה מאַכין דער מוזינגקע במצב כזה אשר אין על ההוצאה הרגילה, ותוכל לצייר הצמצום והמצב, ונוסף לזה הנה זה כשבוע

אשר סובל יסורים גם ממחלת רגלו¹³, ירפאהו השם, היום כמעט לא יכול לישב כל היום.

והנה צריכים אנו כידידים אויס ניצין די צייט, היינו עד כמה שאפשר לפעול בהוה, ועד כמה שיהי סידור בשלוח ההזמנות באופן אשר לא יהי אח"כ תערומות, ואדרבה לפעול קירוב הדעת עוד מאנ"ש אשר יש להם איזה שייכות.

והנה כבר כתבתי לך ובקשתי רשימה, ומענתך היתה צודקת, אשר כעת אחר סידור האגודה צריכים לשלוח הזמנות ויסודר הענין, אבל באמת הנה בינינו לדבר כשאני לעצמי אנני רואה בהמזכיר ענין ממשי ופעולות ממשיות גם עדי קבלי מכתבך, ואחת היי לי הוכחה אשר מעת קבלו המשרה לא מצא לנחוץ לבא הנה בכתובים, וע"כ הנה כעת הנני מוצא להעריך אשר עליך החובה כעת לא להשיגח על הכל, וליתן זמן ממשי על זה.

כעת העיקר הוא על שלשה ענינים,

הא', הנני כפי שסדרתי בעצמי, הנה עשיתי אצלי רשימה מכל הידידים הידועים מכבר, אך כמובן אשר א"א לסמוך על האדרעסין, רק אלו אשר באו בכתובים לפחות בשנה האחרונה, אבל יתר האדרעסין א"א לשלוח להם ישר, וע"כ סדרתי הכל בהקאנוערטיין¹⁴, ורשום שמותיהן, אבל יהי בהכרח למלאות האדרעסין, אבל כמובן אשר צריך להיות נעשה תיכף בלי אחור.

הב', ישנם אצלי רשימות מאלו אשר במשך הזמן נתנו למעמד לתו"ת, כמובן אשר היי ע"י האנשים היחידים שנשלחו על ידם, כמוך ועוד כדומה למשל מר פערלמאן, מר גורדון שו"ב, והדומה. אשר לא על כולם ישנם גם הפאמיליעס¹⁵, ורק שמו ושם אביו או שם אמו, אשר אלו בהכרח שיושלחו על ידם, כי גם אם יהיו הכיננים, לא כולם מכירים אותם, ובהכרח שיושלחו דוקא ע"י הגבאים שנשלחו על ידם, אבל גם לזה צריכים זירוז שלא יעבור הזמן, וכ"ז צריך להיות נעשה תיכף. נוסף לזה הנה נשלח להאגודה כשני מאות יתירים אשר יחולקו כפי ראות עיניכם, אבל צריכים לידע שלא יהי עירוב פרשיות, שלא ישלחו לאחד שני פעמים, וע"כ צריך בירור מהרשימות הנשלחים להיחידים, אשר בשביל זה הנני שולח להאגודה קאפיה מכל הצעטלין שנשלחו ישר עליהם ע"פ

13 ראה לקמן הערה 21.

14 = מעטפות.

15 = שם המשפחה.

אדרעסטם, וקאפיא מהרשימות שנשלחו להגבאים, אבל הכלל צריך להתברר. הג', הגבאים הנ"ל צריכים להתדבר עמהם אם שולחים הם בזמנים, ואם לאו יהי צריך ליקח מהם ולסדר בכתבת האדרעסין ובשלוחם במועדם.

ועתה הנה יש ענין עיקרי בזה, צריכים להשתדל שיהי איזה עזר ממשי להחתונה, ובפרט אשר בהכרח לטכס איזה עצה לנסיעת כ"ק למקום המרפא, וע"כ יש בזה עוד עבודה, אחת בחכמה, והיינו לעורר את הגבאים הנ"ל אשר על ידם יושלחו הצעטלין לפעול עליהם ולהסבירם אשר כעת הוא הזמן גרמא לדבר עם אלו אשר תמיד לעת מצוא לוקחים מהם על מעמד, הנה כעת הוא הזמן מסוגל יותר בעת קבלת ההזמנות.

והנה עוד יש ענין בזה, והוא אשר בכלל הענין הוא אינו קל לכל אחד, וכל תירוץ קל מספיק לדחות איזה דבר בזה יש חסרון אחד, לטובת הענין הי ראוי באמת אשר ההזמנות יגיעו למחוז חפצם איזה שבועות מקודם, ואז הי באפשרי לעשות מה, אבל כעת ישיבו הן המתעסקים והן הנותנים הן הזמן קצר, ובכל אופן לא יגיעו המעות למחוז חפצם, ובאמת עוד כשני חדשים מקודם אמרתי וביקשתי שיושלחו במועדם ההזמנות, אך הסיבה היתה אשר עוד לא הי ברור מקום החתונה, וחשבו אדות ריגא, אבל לא הי יכול לבא מסיבת שהמחותן אינו יכול לבוא לריגא¹⁶.

וע"כ ראוי הי הדבר אשר כבודו יתדבר מקודם עם אחדים מידידינו, אשר בטח כל אחד יתעורר לשלוח מה להחתונה ולעשות התעוררות שתשלחו טעליעגראפנא, ולהתדבר עם כל המתעסקים ועם אגודת חב"ד אשר ראוי אשר כולם יחד יתאחדו לשלוח סכום ממשי טעליגראפיש (השלוח בפועל כמובן צריך להיות בסדר, כי מריגא אין מניחים להוציא מעות, וע"כ ראוי יהי שיודיעו שישנו סכום כזה, ואז יודיעו לאן לשלוח, אולי יודיעו אדרעס לשם לאן לשלוח). עוד הפעם אבקשך להתעניין בכל זה בשום לב ובסדר מסודר. ולראות אשר יהי תוצאות טובות ממשיות לפועל.

ביחוד אבקשך איזה ענין והוא אודות ר' גרשון ברוך שיי פערלמאן, כידוע לך אשר כמעט הוא היחידי במינו בענין ההתעסקות בדבר המעמד, וכמובן אשר לעת כזאת יכול לפעול הרבה, כן רשימתו גדולה, וכמובן אשר הנני שולח לו מכתב בקשה בענין זה, אבל כמובן אשר כבד לי להעמיס עליו ישר הטרחה,

16 "ומפני ההגבלות עכשו בהנוגע לגבולין ותעודות, הגבלנו מקום החתונה על אם הדרך, בהתחנה לאנדוואראווא במדינת פולין" (אגרות-קודש חלק ב ע' תיז).

וע"כ הנני חושב אשר המכתבי ההזמנות ע"פ רשימתו אשלח אליך, ואתה למען השם תתראה עמו, וביחד לסדר כל האדרעסין, ולעוררו בענין לפעול מה בעת ההוה, אולי ועט בא עם אויס קומען אשר אין מופרך אשר אחדים ידבר והוא בעצמו ימסור להם ההזמנות או בדרך אחר, בכל אופן תתן עליו התענינות מיוחדת, כי לעת כזאת הנה התעסקות שלו יכול לפעול הרבה. ונא להשיב לי תיכף מהנעשה והנסדר בזה. עוד הפעם אזכירך לעשות ההתעוררות בדבר השלוח עזר ממשי.

ידידך הדו"ש ומברכך בכט"ס
יחזקאל פייגין

כמובן אשר ההוצאות שיעלו בזה אולי תצטרך לשכור את מי לבד האגודת חב"ד יוחזרו ותוכל לנכות מאיזה שילוח הנני חושב אשר בראש וראשונה עליך להתדבר עם ידידינו התמימים הר"א סימפסאן הרש"א קאזארנאווסקי והדומה והעיקר אָועק שטעלין די זאָך אז מי מוז שיקין עזר ממשי, ניט דורך לאזין די צייט.

אחרי כתבי המכתב הוחלט כך, אשר אם שלוח ע"י טשעק במכתב אז יושלח כמקודם במכתב אחראי, ונסדר שהמכתבים יושלחו למקום שיהי אי"ה, ואם טעליעגראפיש אז לשלוח על זה האדרעס.

Rabin Joseph Schneershon
Warszawa
P.K.O Konto N923

שולח הנני ע"י כ"מ שי' גם את ההזמנות שמרשימת ר' חיים צבי שי' פריד כי איש זקן הוא ואין להטריחו בזה, ע"כ ישלח אליו את המזכיר או את מי שימצא לנכון ויקבל מאתו האדריסות.

בהמשך למכתבי,

כל הנדרש וצריך בעת הזאת כבר בארתי במכתבי הרצו"פ. ועתה הנני להודיעו כי שלחתי חבילה הזמנות לאלו הרשומים מטה. אשר שלחתים על אדריסתו וציינתים במספר סדורי.

מספר 1 החבילה היא שייכת לכבודו על פי רשימתו. וגם שם עבור רשימת מר ראטנער.

2 וגם 3 היא שייכת לרשימת פערלמאן.

4 עבור מר פריד חיים צבי. עוד ימציא למר נעלסאן כפי מספר רשימתו.

וכן כל המכתבים המוסגרים בזה, אשר הרבה מהם לא ידעתי אדריסתם והרבה אדריסותיהם כבר ישנים הם, ובטל כבר החליפו מקום מגורם, את הכל יביא נא בסדר נכון אשר יתקבלו לבעליהם בעוד מועד וכן להבתי כנסיות. והן אצל האגודת חב"ד ימצא רשימה מפורטת כללית ופרטית מהכל אשר נשלח למי וע"י מי.

ועיקר גדול הנני עוד לבקשו וגם להזהירו אשר מקוצר הזמן יזדרז נא בזה אשר הכל יבוא על מלואו ומקומו בטוב טעם ודעת.

רצון כ"ק אדמו"ר שליט"א הוא אשר כל אלו שהשתתפו בזמן מהזמנים באיזה עזר למעמד או תו"ת הנה יתכבדו בהזמנתם להחתונה לברך ולהתברך.

וכן להבתי כנסיות. יש הרבה בתי כנסיות אשר לקחתים מאצל הרשימות אבל לא ידעתי מה אתם אם קיימים כו', ובכן הנה כבר יראה בשעה מיושבת לסדר הכל בכי טוב ואל יתחשב ויקמץ באיזה הוצאות שיהי נצרך, וכן יניח עתה הכל על הצד, היינו כל הפאָליטיקעס והדומה, כי עת לעשות, ומובן אשר צריך להשתדל כי יהי מזה גם טובה גשמית לטובת בית חיינו שליט"א.

• "נייד נאמן אוהב יקר, עליז להתעניין להשתמש בזו השעה

המסוגלה, כי יבוא ברכה מרובה ממחנם הט"ו"

ב"ה יום י"א לחדש אייר תרצ"ב.

אל כבוד ידידנו הרה"ג הנודע לשם תהלה ותפארת וו"ח אי"א מוהר"ר שלמה אהרן שי' קאזארנאווסקי, ברוקלין.

שלום וברכה.

כפי שיראה מהמכתב הזמנה של כ"ק אדמו"ר שליט"א כי ביום יו"ד סיון הבע"ל תהי' אי"ה חתונתה של בת כ"ק אדמו"ר שליט"א, ואשר לסיבות שונות החתונה מוכרחה להיות בפולין, ואשר מטע"ז נתאחר שלוח ההזמנות עד כה, כי חשבו עוד שהחתונה תוכל להיות בריגא.

והנה ההזמנות נשלחו לג' סוגים אלו, (א) אלו אשר ידידנו המה ויש אתנו אדריסתם מאשר באים בכתובים תמיד, (ב) אלו אשר ידענום לידידנו ואין אתנו אדריסתם, (ג) ואלו אשר נרשמו מעל רשימות המעמד שנתנו בזמן מהזמנים, אשר לא ידענום (בטח כ"ק אדמו"ר שליט"א יודע את כולם), אבל צריך לקרבם ולהנותם, על העבר ועם זה על העתיד לקרב לבם כו'.

והנה רצו"פ יקבל רשימה אשר ייטיב נא להמציא להם ההזמנות אם בעצמו או ע"י פאסט, ולמען שלא יצא דבר שאינו מתוקן, הנה שלחתי לאפיס אגודת חב"ד רשימה כללית מאלו אשר שלחתי הזמנות ורשמתי ג"כ ע"י מי, ובכן יהי נא מטובו לראות ברשימה הכללית הנ"ל אם לא נשנו אלו אשר ע"י שולחם הנני.

ועתה מלין אחדים, בהנוגע להתוצאות הטובות שמקוה הנני מזה, כידוע לכי' מכבר, הנה המצב בבית חיינו שליט"א, דחוק ולחוץ למדי, ולדאבון עוד טרם ישנה איזה הטבה, ונגד זה הנה עתה הוצאות החתונה, ועוד. ולכן כידיד נאמן אוהב יקר, עליו להתענין להשתמש בזו השעה המסוגלה, כי יובא ברכה מרובה ממחנם הט', אשר ידברו על לב אנ"ש שי' אשר יקדמו בעזרה, בעת הזאת.

נכון הוא שהי' לסדר אשר תחת זה שכל אחד ישלח טלגרמה וישלח מתנתו ביחוד, הנה יקבצו זאת יחד וישלחו הסכום טלגרפיש על האדריסה דלמטה. וכן הלא שלחתי הזמנות עוד לידידנו (אשר ימסרו), ועל כבודו שי' בכל אופן להתענין אשר ההזמנות יומסרו לבעליהם, ושיהי' תועלת מזה כו'. ועוד ישנם אצל אגודת חב"ד הזמנות יתירות אשר אם נצרך לו למסור עוד למי יוכל לקבלם, אבל כאמור שיהי' רשום כי נשלח לזה למען שלא יגיע להמקבל שניות.

וכן יואל נא להזכיר בלשון דק וקל להאחים כהן שי"¹⁷ כי עתה העת כו', כמובן שאי אפשר להכביד עליהם, כי ת"ל ממלאים חובתם בטוב, אבל צורך השעה היא כאמור ולא בכל יומא מתרחיש כו'.

ידידי, צריך הייתי להאריך בזה עוד יותר, אבל אין עתי עמי מרוב עבודה אשר

17 ראה מכתבי הרי"פ: א' דחומ"ס; כ"ד תשרי; כ' אלול - תרצ"א. י"ב חשוון; י"ב טבת - שנה זו.

עמוס הנני, ולילות כימים סגור הנני בבית העבודה, ועל כולם המצב בבית חיינו אשר מכריח ומנוח לא יתן כו' וכדי בזיון וכאב לב כו'.

מקווה הנני כי כ"מ שי' יבינני מה שצריך לפניו לעשות בזו השעה. יכבדני נא במענתו מכל אשר עשה ופעל לטובה.

ידידו הדו"ש מוקירו ומכבדו כרו"ע
יחזקאל פייגין

• המצב הנספי הקשה בניית הרב •

ב"ה יום יג לחדש סיון תרצ"ב

אל כבוד ידידי הרה"ג הנודע לשם תהלה וו"ח אי"א מוהר"ר שלמה אהרן שי' קאזארנאווסקי, ברוקלין.

שלום וברכה.

בטח קבלת כל המכתבים מכתבי ההזמנה אליך ועל ידך למי שנשלחו, בטוח הנני אשר ודאי כחכם הבנת מדעתך לעשות ולפעול בזה בהנוגע לאיזה עזר לענין כזה, כי כידיד וחסיד אין לי לחשוב אחרת עליך.

אך במכתבי זה רצוני רק להוסיף שאם עד הנה לא נעשה בזה כראוי עדין לא עבר הזמן, כי בלי ספק אשר כל אלו אשר קבלו מכתבי ההזמנה הנה בזמן הראשון עומדים עדין בקרוב הדעת בכלל, ובעצם הענין הנה אם כי ב"ה עבר יום החתונה, אבל תוכל לשער בנפשך באיזה מצב כעת, אשר פשוט חסר בתמידות על ההוצאה היומית איך עלה לעשות החתונה, ובין תבין אשר לאחר כל הצמצומים הנה אינו יכול לעשות חתונה בהחבא וממילא ההוצאות גדולות, לא תוכל לשער איך עלה בכבודות להשיג הגמ"ח על הוצאות החתונה בפועל, אבל באמת כידידי לחשוב אדות הענין האם העיקר בחתונה הוא רק סעודת החתונה, לא אדבר אדות נדוניא אשר הי' ראוי, אבל עכ"פ בסדור בית בעזה"י

כראוי הלא זה מוכרח.

נוסף לזה הנה ידוע לך ממחלת רגלו שסובל¹⁸, אשר אשתקד כשנסע למקום מרפא לקבל מרחצאות¹⁹, אם כי לא נתרפא כולו אבל ב"ה הוקלו הכאבים והיסורים, ומוכרח שיסע גם בשנה זו, והנה לא נעלם המצב והכבודות בכלל בהשגת איזה עזר, ועל כן הידידים באמת כנהוג מעולם כשעושים בענין ומתענינים כאדם בתוך שלו הנה דאָרף מען אויס אויס ניצין יעדער געלעגענהייט וענין כזה הוא געלעגענהאַייט טובה, וע"י הסברה מועטה גם אם עבר יום החתונה יכולים לפעול ולעשות בזה בעזה"י, וע"כ הטעם ראוי שתתענין בזה ותביא לפועל דברים ממשיים, כי כבוד להאריך עוד יותר, ומעצמך בין תבין כי מאין יהי על ההוצאה אם יחידים התמימים לא יתענינו בזה כראוי.

בכלל חדשות אין. ידיעות פרטי' מהחתונה לא קבלתי עדין, ורק בכלל שהי ברוב עם, וגם הג' ר' חיים עוזר שי' מוילנא (כי תחנת לאנדואראו הוא כשעה מסע מוילנא). בכלל ישהה כ"ק אדמו"ר שליט"א כשבועיים בפולין עוד, ואם יתן השי"ת ויהי האפשרית לנסיעה לקוראראט יסע אי"ה על איזה שבועות לפחות, והשם יתברך יחזקהו ויאמצהו וישלח לו רפואה שלמה. . .

ידידך הדו"ש ומברכך בכט"ס
יחזקאל פייגין

18 ראה הערה 21.

19 על פי הוראת הרופאים, נסע רבינו לעיירת הנופש מרינבד שבצ'כיה. בט' תמוז תרצ"א יצא רבינו מריגא, ובדרכו ביקר בוורשה ובאוטבוצק שבפולין למשך כשבועיים. ביום ד', כ"ג המשיך בנסיעתו למרינבד, לשם הגיע בתחילת מנחם-אב, ושהה שם עד תחילת חודש אלול (ראה 'מבוא' לספר השיחות תרפ"ח-תרצ"א ע' קיא ואילך. מכתבי הרי"פ: אייר; טו מנ"א תרצ"א).

• כידיד בין יבין אשר גם אם עבר יום החתונה למזל טוב, הנה יוכל • הוא לצייר בעצמו כללות המצב כעת אשר הדוחק שורר תמיד •

ב"ה יום יג לחדש סיון תרצ"ב

אל כבוד ידידי הנכבד והכי נעלה ווי"ח אי"א מוהר"ר יהודא ליב שי' הורוויץ²⁰,
דארציעסטער.

שלום וברכה.

בטח קבל כבודו מכתב ההזמנה של כ"ק אדמו"ר שליט"א לחתונת בתו למזל טוב הפרטי שלו כן הכללים, ב"ה כפי החשבון וכפי הידיעות כבר היתה החתונה למזל טוב (אני לא נסעתי כי בכבודות גדולה ולא בכל עת שירצו יכולים להשיג עבור נתין רוסי וזיע פוילנית).

הנני חושב אשר ודאי לעת כזאת הנה לאחר כל הטרדות שלו השתדל להשתמש בהכשרו של הזמן, זאת אומרת אויס ניצין די געלעגענהאייט. . מי שקבל מכתב הזמנה עומד ודאי בהתעוררות הראוי ומרגיש יותר חובתו ובכלל בקרוב הדעת יותר, וודאי הדבר אשר במשך הזמן מתקרר, וע"כ צריכים מי שיעורר ע"ז, וברור הדבר אשר עשה בזה מה שביכולתו וגם אם לא הספיק להתראות ולשלוח בעוד מועד, הנה כידיד בין יבין אשר גם אם עבר יום החתונה למזל טוב, הנה יוכל הוא לצייר בעצמו כללות המצב כעת אשר הדוחק שורר תמיד בהוצאה התמידית באיזה אופן עושים החתונה, והלא לא זהו עיקר הוצאות החתונה מה שעושים הסעודה, אשר גם זה עלה בכבודות ויסורים להשיג גמ"ח על זמן קצר אבל הלא מוכרח גם בלא זה, לא נדבר עוד מנדוניא (אשר שנים כתיקונן לא הי' זה ענין מותר כלל, ואנ"ש אזרו כחות על זה הנה לא נדבר כעת מזה), אבל בכלל דרוש לסדור הבנים שיחיו המוכרח.

20 הר' יהודה לייב הלוי הורוויץ. נולד בסמרגון בשנת תר"ן. בשנות תרס"ה-ע"ר למד ב'תומכי תמימים' בהורודישץ, באבינוביץ וליובאוויטש. בשנת תרע"ד בא לארצות-הברית והתיישב בדורצ'סטר פלך בוסטון שבמדינת מסצ'וסטס. והיה מעסקני אנ"ש שבעיר. נפטר י' תמוז תשכ"ד. ראה אודותיו 'זכרון לבני ישראל' ע' קבג ואילך. 'היכל הבעש"ט' גליון מ ע' שעב ואילך.

נוסף לזה, הנה כבר ידוע לך משנה העברה ממחלת רגלו במחלת אשייאת²¹, אשר באמת זהו אצלו מזמן ישיבתו במאסר ל"ע, ובשנה העברה ע"י השתדלות אנ"ש בעזה"י נתנו לו היכולת ליסע לקוראראט לקבל מרחצאות מיוחדות למחלה זאת, ואם כי לא נרפא לגמרי אבל מה שהוקלו אז היסורים והכאבים הרבה במשך הזמן, וביחוד בזמן האחרון נתעוררו עוד ומוכרח שיסע לפחות גם בקיץ זה על איזה שבועות למקום המרפא, וכמובן אשר בדרך הטבע תלוי זה כפי העזר הגשמי אשר יתקבל מאנ"ש שיחיו, וע"כ ידידי תן עצמך לזה לקבוע זמן (וכדפירשו בחסידות בענין קביעות זמן שהוא מלשון וקבע את קובעיהם²², שהוא לשון גזילה²³, מען דאָרף וען עס איז גזלענען באַיי זיך צייט²⁴, אשר באמת אָט די געגאַזעלטע צייט דאָס איז די אמתע אייגענע צייט ואם בלאַייבט פאַר זיך, וד"ל).

. . . והשם יתברך יעזר לנו אשר בשמחה הכללית של נשמה כללית יתעורר למעלה שמחה העליונה, ויומשך שמחה לכלל ישראל ולכל אחד מאתנו בפרט בהשפעת כל טוב ברוחניות וגשמיות.

ידידך הדו"ש ומברכך בכט"ס
יחזקאל פייגין

21 כנראה הכוונה לאישיאס (סיאטיקה) - בעיית בתפקוד על עצב השת; עצב הסיאטי (Nervus ischiadicus; Sciatic nerve).

22 משלי כב, כג.

23 ראה "הפלאה" בהקדמתו לכתובות אות לה: ויש לפרש מה שאמרו בלשון קבעת עתים לתורה [שבת לא, א], שהענין הוא כשאדם שהוא בעל משא ומתן והוא פונה עת שבו ילמוד שיעורו, דרכו של יצר הרע באותו שעה להזמין לו איזה משא ומתן, ואומר לו למה תניח את הריוח המזדמן לך בשעה זו, תלמוד אחר כך לכשתפנה, ועל זה הזהירו חז"ל [אבות פ"ב מ"ד] אל תאמר לכשאפנה אשנה, והוא שדומה לו שגזול את עצמו, ולשון קבעת הוא לשון גזל, כמו שנאמר [מלאכי ג, ח] היקבע אדם וגו', ואמרו חז"ל שהוא לשון קבען פלניא [ר"ה כו, ב], וצריך לקבוע ולגזול עת לתורה.

24 ראה גם לקו"ש ח"ו ע' 312.

• ידיעות מפורטיות לא קיבלתי עדיין, רק על פי השמועה שהי' ברוב עם, וגם הרה"ג ר' חיים עוזר הי' שם.

ב"ה יום טו לחדש סיון תרצ"ב

אל כבוד ידידי הנכבד והכי נעלה הרה"ג הנודע לשם תהלה ווי"ח אי"א
מוהר"ר ישראל שי' דזיקאבסאן,
ברוקלין

שלום וברכה.

אלו הימים כתבתי לך מכתב, בכלל חדשות לא נתחדשו, רק מה שעבר יום
החתונה למזל טוב, ידיעות מפורטיות לא קיבלתי עדיין, רק על פי השמועה
שהי' ברוב עם, וגם הרה"ג ר' חיים עוזר²⁵ הי' שם, יתן השם יתברך ויהי
להצלחה ויהי תפארת אבות בני בנים, לתפארת כל אנ"ש שי'.

אף כי הנני בטוח אשר ודאי נעשה מה בזמן הזה, בכל זה לא למותר להעיר אשר
גם אם לא הספיקו לעשות הראוי, הנה הי' מן הראוי אשר היחידים אשר הענין
נוגע ללבם זאלין אויס ניצין די צייט, ובלי ספק אשר כל אחד שקבל מכתב
הזמנה להחתונה עומד באיזה קרוב הדעה, וע"כ דרוש רק להסביר הענין אשר
גם אם עבר יום החתונה, הנה כל אחד מבין אשר אין זה כולו. לא אדבר בזה
אדות נדוניא, רק פשוט סדור הענין לפחות כדרך הממוצע, וי אָ געוויינלעכר
בעל הבית, וגם בלי שום גיזום אני הוא העד ראוי אשר בדוחק גדול עלה להשיג
גמ"ח על זמן קצר, פשוט על הכרחיות הוצאת החתונה, וע"כ יכולים ומוכרח
לעשות מה בזה, ואדרבה להיות כי הזמן בכלל כבד כעת, דארפין אויסניצין אָ
געלעגענהאייט, נוסף לזה הנה ידוע לך עוד מאשתקד ממחלת רגלו¹⁸, וב"ה
ע"י נסיעתו למקום המרפא הוטב מצבו, אבל לא נרפא לגמרי הי', ומוכרח
שיסע גם בקיץ הזה על איזה שבועות למקום המרפא, וכל זה הנני כותב לך
כמובן לא רק אדות עבודה פרטי' שלך בין אלו השייכים וקרובים אליך ועל

25 הרב חיים עוזר גרודזנסקי. תרכ"ג-ת"ש. נשיא 'מועצת גדולי התורה'. רבה של וילנא.
מח"ס שו"ת אחיעזר.

ידך, כי אם לפעול גם על האגודה שיעבדו בזה עבודה ממשית, כן להתדבר עם המתעסקים התמידים ולעוררם אויסיניצין דעם ענין כמו מר פערלמאן והדומה. כתבתי לכולם ג"כ, אך כמובן שאינו דומה התעוררות בכתב בלבד משיהי התעוררות חי' בדבור, ועל כן כמובן שאין ראוי לדחות הדבר על המשך הזמן, וכל קדימה בזה לבד התועלת מקדימת הפועל היוצא, הנה הקדימה כמובן יהי לתועלת לעצם הפעולה. בכלל למותר להאריך כי הנך מבין הענין.

כפי הנראה, אם יהי האפשרית ישאר עוד חוץ לגבול לאטויא כשני חדשים, כי בערך שבועיים יהי בפולין, ואם במשך הזמן יתן השי"ת ויהי האפשרית יסע על קורארט.

ידידך הדו"ש ומברכך בכט"ס
יחזקאל פייגין

• הי' ג' פעמים דא"ח •

ב"ה יום כ"ו לחודש סיון תרצ"ב

אל כבוד ש"ב ידידי הנכבד והנעלה וו"ח אי"א
מוהר"ר יוחנן שי' שו"ב גורדון.
ברוקלין.

שלום וברכה.

. . . חדשות בכלל אין, ב"ה כפי הידיעות שהי' מהחתונה כבר הודעתי בכלל במכתבי הקודם, הי' ג' פעמים דא"ח²⁶, עדיין אינם אצלי, כן בטח קיבל המאמרים ליי"ב תמוז.

26 לא נרשמו ב"מפתח ודרושי כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע" (קה"ת, תשכ"ח). וראה ספר המאמרים תרצ"ב ע' תכא הערה 1.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נשאר לע"ע בדרוזגעניק, אשר יש ישנם ג"כ המרחצאות למחלת רגלו¹⁸, ירפאהו השי"ת, אך הם מלאכותות, כפי דעת הרופאים הי' דרוש שיסע לציעחאסלאוואקיע מקום מרחצאות טבעיות, אך לע"ע לא הי' שום סברא לחשוב מזה מסבת דוחק המצב בהוצאה התמידית, יעזר השי"ת לכלל ישראל בשפע ברכה. . .

ידידך ש"ב הדו"ש ומברכך בכט"ס
יחזקאל פייגין

• ברכת מזל טוב לחתונה •

ב"ה יום כט לחדש סיון תרצ"ב
ריגא

אל כבוד ידידי ווי"ח אי"א מוהר"ר חנוך הענדיל שי' [האוולין].

שלום וברכה.
מענת כ"ק אדמו"ר שליט"א על מכתבו.

בשמחה קראתי ברכותיו בברכת מזל טוב, וכל המברך יברכהו השם יתברך בהמצטרך לו בגשמיות ורוחניות.

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
יחזקאל פייגין

במכתב מיום ט"ו כסלו תשי"ט אל ר' פינחס שטיינגאלד, כותב הרבי: "און וויבאלד איר שרייבט אַז איר געדיינקט דעם מאמר חסידות וואָס איר האָט געהערט פון מיין שווער כ"ק אדמו"ר, און בפרט אַ מאמר חסידות וועלכער איז געזאָגט געוואָרען אויף דער חתונה פון זיין מוזינקע הרבנית שיינא ע"ה, וואָס אין אַ צייט פון חתונה איז דאָך רוממות הנפש והשמחה בריינגט צו ספעציעלע גילויים, איז דאָס דאָך אַ צנור וכלי אויף ממשיך זיין התעוררות רחמים רבים, ווען מען דערמאָנט דעם אויף דעם ציון הק' פון שווער כ"ק אדמו"ר, אַז עס זאָל אַראָפקומען בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות".

השי"ת יעזור לנו אשר ע"י השמחה של נשמה כללית יתעורר למעלה

סיון תרצ"ב

. . . מענות על מכתביו מכ"ק אד"ש נתאחרו מעט, כי אני לא נסעתי יחד עם כ"ק על החתונה - כי לא זכיתי, וכידוע אשר לנתיני רוסיא לא כ"כ בנקל עולה בכל פעם להשיג רשיון הכניסה לפולין, ולכן עד שנשלח לכ"ק אד"ש ומשם שלח אלי המענות על כל דבר מה להשיב נתאחר הזמן.

לא אמנע טוב מלהגיד לו האמת אשר לבד הענין הרגיל והזכות בהחזקת כ"ק אד"ש, הנה פעם זה הי' בדרך זכה יתיר, וע"ד המבואר בגמ' ב"ב שבענין הצדקה - גם כשעושים צריכים זכות מיוחד מלמעלה שיזמין השי"ת המהוגנים, מובן שבזה גופא יש הרבה ענינים, כי כבוד להעלות על הכתב הדוחק שהי', כי כמובן אשר בזמן האחרון ביחוד הנה הדוחק שורר תמיד, בהוצאה התמידית, ובמצב כזה לעשות חתונה למז"ט - ומובן לכל אדם ובפרט לידיד מתעניין אשר לא כל הוצאות החתונה היא הסעודה על החתונה, אלא שמובן אשר אינו שייך ח"ו אשר כ"ק יסכים לדחות החתונה, וממילא מובן אשר היתה עגמ"ג ובדוחק גדול ובכבדות ויסורים עלה להשיג גמ"ח על הוצאות המוכרחות ביותר, כהסעודה והנסיעה, וגם זה הגמ"ח הי' בתנאי על זמן קצר.

וע"כ הנה כבודו זכה שהי' פשוט מהראשונים אשר שלוחים בזה הענין ומובן אשר עכ"פ הוא סכום נכון בערך להקל הכבדות, וכידוע הענינים, וכמו שמצינו אשר ענינים כאלו פועלים גם בצדיקים הרחבת המוחין, ומובן הענין והזכות מה שנעשה מהרחבת דעתו של צדיק וזכות מיוחד לו בזה.

והשי"ת יעזור לנו אשר ע"י השמחה של נשמה כללית יתעורר למעלה, וידוע המבואר בדא"ח²⁷ אשר השמחה פורץ גדר הרגילות, אשר הכוונה למעלה שע"י שפועלים השמחה למעלה פורצת השמחה גדר הרגילות של הטבע, שהקב"ה יראה לנו גילויים למעלה מהטבע בגשמיות וברוחניות, ולכן ידוע בשם הבעש"ט שלכל ענין שיהי', גם ענין מר בגשמיות, העצה לזה הוא רק שמחה אמיתית (כמובן לא של הוללות וליצנות ח"ו) שע"י ממתיקים הדינים. ונראה הטעם בזה - להיות כי האדם כפי הנהגתו כך הוא פועל למעלה, וכידוע פי' הבעל

שם טוב²⁸ על פסוק²⁹ ד' צלך גוי שפירש צלך לשון צל, דהקב"ה מצד אהבתו לישראל התקשר אתם להיות להם כצל, שכמו הצל של האדם הוא תמיד כפי התנועות שעושה האדם - כך נעשה הצל, כן השי"ת עם ישראל עם קרובו, כפי פעולות האדם והרגשיו כך פועל למעלה, ועיי"כ השמחה מעורר למעלה ענין השמחה³⁰, ובזה ממשיך שיתנהגו עמו למעלה מדרך הטבע, היינו שבטבע גופא יהי' למעלה מדרך הטבע, וממילא נמתקין הדינין והגבורות ע"י השמחה עד למטה מטה.

וכן יעזור לנו השי"ת כעת אשר כלל ישראל צריך להמתקת הדינין והשי"ת יראה להם למע' מדרך הטבע בכל טוב רוחני וגשמי.

28 הובא ב'קדושת לוי' פ' בשלח (לט, ג. מ, סע"ב). פ' נשא (ע, ג).

29 תהלים קכא, ה.

30 ראה גם 'אגרות-קודש' אדמו"ר הצמח צדק ע' כג. 'לקוטי שיחות' חלק ד ע' 1262.

לזכות הורי החתן והכלה
הרב **מנחם מענדל בן חנה**
וזוגתו **איידל בת שרה רבקה**
ברנד

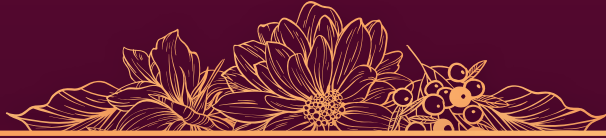
הרב **אפרים יוסף יצחק בן אסתר בלה**
וזוגתו **אסתר יוכבד בת טובא**
הלפריץ

ולזכות זקניהם
הרה"ח **מאיר יהודה לייב בן רבקה רחל**
וזוגתו **מרת חנה בת חיה דבורה**
ברנד

הרה"ח **צבי בן פריבה**
וזוגתו **מרת שרה רבקה בת איידל**
משי זהב

הרה"ג **אברהם מיכאל בן בריינדל**
וזוגתו **מרת אסתר בלה בת חיה רחל**
הלפריץ

הרה"ח **מנחם דניאל בן צפורה**
וזוגתו **מרת טובא בת שרה לאה**
לפידות



לזכות

החתן התמים **אשר זעליג בן איידל**
והכלה **חיה מושקא בת אסתר יוכבד**
ברנד

לרגל יום הנישואין ג' אלול ה'תשפ"ג - שנת הקהל

